

Mikä on Elävä arkisto?

YLEn Elävä arkisto

- **Kaikki hankkeet, joilla tähdätään tekijänoikeusviidakon yksinkertaistamiseen, ovat tervetulleita**
- Suunta, jolla sopimista helpotetaan, on oikea
- Sopimuslisenssin laajennukset ovat tervetulleita
- On myös hyvä, että on huomioitu tekninen kehitys, ”tietoverkot”
- Jos/kun lakiehdotus menee läpi, syntyy **selkeämpi raami** ja sitä kautta tilanteen pitäisi helpottua
- Sopimisen ”tuska” ei tietenkään poistu
- Jatkossakin on sovittava ja maksettava korvauksia, mikä sinällään on OK
- Arkistojen avaamisen suurimpana ja työläimpänä **esteenä ovat tekijänoikeudet, niiden monimutkaisuus ja työläs selvittely**
- Arvokkaita arkistoja ja kansallista kulttuuriperintöä ei saada yhteiseen käyttöön, ellei tällä rintamalla edetä

YLEn Elävä arkisto

- Esim. Ylen arkistoissa on valtava kansallinen perintö, aarreaitta, joka ansaitsee tulla yhteiseen käyttöön
- Radioarkistossa on miljoona tuntia ohjelmia, tv-arkistossa 400 000 tuntia
- Ylen Elävän arkiston kautta aineistoa on nyt avattu yhteiseen käyttöön viisi vuotta, mutta olemme **vasta alussa**
- Tavoite on, että arkistoihin tallennettu **yhteinen kulttuuriperintö** on uuden teknologian avulla **mahdollisimman monen suomalaisen saatavilla => suurimpana esteenä ovat kuitenkin tekijänoikeudet**
- Ainutlaatuinen historiallinen aineisto, yhteinen menneisyys, suuret uutistapahtumat, nostalgiset ajankuvat, ilot ja surut, elämänilmiöt ja ihmiset eri vuosikymmeniltä muodostavat Elävän arkiston sisällön
- YLEn arkistoissa on myös runsaasti sellaista aineistoa, joka ansaitsee pysyvän esilletulon, mutta joka voidaan nostaa pysyvästi esille ja kaikkien saataville vain Elävän arkiston kautta

YLEn Elävä arkisto

- Laajin taustoitettu audiovisuaalinen arkisto netissä, avattu 9.9.2006
- Aineistoa 100 vuoden ajalta
- **Nyt tv-ohjelmia ja vanhoja filmejä noin 1 600 tuntia, radio-ohjelmia 1 200 tuntia**
- Kokonaisia ohjelmia ja ohjelmanäytteitä on 21 000 kappaletta
- Ohjelmia taustoittaa **12 000 tausta-artikkelia** ja yli 1000 teemaa
- Ruotsinkielinen Arkivet-sivusto
- RSO:n sivut, mm. Sibeliuksen kaikki sinfoniat
- Lisäksi oma nettiradio, joka lähettää radio-ohjelmia ympäri vuorokauden
- **Jatkuvasti täydentyvä ja karttuva palvelu, toimitettu ja taustoitettu**
- Parhaimpina viikkoina yli 100 000 eri kävijää
- Yleisöpalaute myönteistä ja kannustavaa, toimitustiimi on saanut 19 palkintoa, mm. tiedonjulkistamisen valtionpalkinnot

Elävän arkiston aineisto

Elävän arkiston arkistoaineisto:

- 1) Vanha filmiyhtiöiltä ostettu elokuva- ja dokumenttiaineisto
- 2) YLEn omatuotantoinen aineisto
- 3) YLEn ja tuotantoyhtiöiden yhteistuotannot
- 4) Ulkopuolisilta tuotantoyhtiöiltä ostettu aineisto
- 5) Omatuotantoiset ja tuotantoyhtiöiden tuottamat formaattiin perustuvat ohjelmat

Lähtökohtaiset kaikkiin näihin aineistotyyppeihin voi olla Elävässä arkistossa käyttöoikeuksia, jotka kuitenkin poikkeavat toisistaan ja jotka aina tarkistettava.

Elävän arkiston haasteet

Oikeuksien selvittely on työlästä:

- Oikeuksien selvittely vie paljon aikaa toimitustyöstä
- Kirjaukset ovat vaikeita ja monimutkaisia tulkita
- Kirjaukset ovat puutteellisia, esim. syntyneet ennen nettiä
- Oikeudenhaltijoita on paljon, yhteen filminpätkään saattaa liittyä vaikka kuinka paljon ==) jos jonkun oikeudet puuttuvat, ei voi laittaa nettiin
- Ohjelmien nettikäyttöä koskevat monet rajoitukset, jotka vaikeuttavat aineiston käyttöä ja esille nostoa
- Esim. Elävällä arkistolla on oikeus esittää draamasta ja viihteestä vain näytteitä, ei kokonaisia ohjelmia
- **Missä on yhteistyö?** Eri arkistojen välistä yhteistyötä tarvittaisiin?

Elävän arkiston haasteet

- Miten näyte valitaan, ettei ”raiskata” alkuperäistä teosta? Mitä näytteitä? Paljonko?
- Nykyisin, kun netin käyttö on yleistynyt, **ihmiset toivovat kokonaisia ohjelmia**, eivät ymmärrä, miksi vain näytteitä
- Myös **musiikin käytössä on tiukkoja rajoitteita**, esim. paljonko saa olla Gramexin alaista musiikkia ja montako sekuntia saa soittaa yhtä musiikkiraitaa
- **Rajoitusten vuoksi ohjelmia joudutaan leikkelemään ==) On työlästä ja ei ole aina hyvä lopputuloksen kannalta**
- Kokonaisten ohjelmien lisäksi toivotaan myös sitä, että ohjelmia voisi ladata kuunneltavaksi ja katseltavaksi mobiililaitteisiin, podcasting, esim. kuunnelmat

Tavoite:

- Enemmän aineistoa arkistosta esille, kokonaisia ohjelmia, ladattavuutta ja jaettavuutta =) kokemuksen jakaminen sosiaalisen median osana
- Vähemmän oikeuksien selvittelyä. Selkeitä ja yksinkertaisempia linjauksia oikeuksista

YLE Areena

- Avattiin kesäkuussa **2007**
- **Suomen suurin ja monipuolisin netti-tv ja -radio**
- Areenan kautta voi kuunnella ja katsella tietokoneen välityksellä YLEn tv- ja radio-ohjelmia haluamaansa aikaan
- **Jos tänä iltana jää telkkarista joku YLEn ohjelma näkemättä, sen voi myöhemmin katsoa internetin kautta**
- Osa ohjelmista on palvelussa viikon, osa kuukauden, osa jopa vuoden
- Tekijänoikeussopimukset määrittävät sen, kuinka pitkään ohjelmat ovat Areenalla saatavissa ja mitä ohjelmia palvelussa on esillä
- **Nyt yli 850 radio- ja tv-ohjelmaa**, tarjonta täydentyy ja uusiutuu koko ajan, kaksikielinen palvelu eli ruotsinkielinen rinnakkaispalvelu
- Kaikki YLEn valtakunnalliset radiokanavat ja maakuntaradiot
- **Runsaasti suoria lähetyksiä**
- Uudistettu sivusto käyttöön keväällä 2012